Lietas Nr. C24193915
Lietas arhīva Nr. C-0733-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2016.gada 3.martā

Ogres rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Ž.Gaigale-Prudņikova,
ar tiesas sēžu sekretāri I.Kronentāli,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 27.novembrī Ogres rajona tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja, pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta piekto daļu, 10.panta pirmo daļu, Civillikuma 179.pantu un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.panta 2.2.punktu, lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam 108 EUR mēnesī, līdz bērna pilngadības sasniegšanai; noteikt, ka uzturlīdzekļu maksājami jāveic līdz katra mēneša 5.datumam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pušu starpā nav noslēgta laulība. 2003.gada 7.augustā pusēm piedzimis dēls /pers. C/. Atbildētājs uzturlīdzekļus maksā neregulāri un nepietiekamā apmērā. Kopš 2007.gada novembra pušu attiecības ir pārtrauktas, dzīvo atsevišķi.

Prasītāja, norāda, ka strādā SIA "/nosaukums/", viņas vidējā mēneša alga pirms nodokļu nomaksas līdz 2015.gada oktobrim sastādīja 451,89 EUR. Prasītāja saņem ģimenes valsts pabalstu 11,38 EUR apmērā, kas ir nepietiekami pilnvērtīgam bērna uzturam un audzināšanai.

Prasītājai atbildētāja pašreizējā darba vieta nav zināma, kā arī nav zināmi ienākumi, dzīvesvieta.

2015.gada 30.novembrī atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2015.gada 30.decembrim un izskaidrojot, ka, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, ja lietas dalībnieks tiesneša noteiktajā termiņā neiesniedz paskaidrojumus, tas nav šķērslis sprieduma taisīšanai, kā arī, ka atbildētājs var lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs savus rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesā nav sniedzis.

Ar Ogres rajona tiesas 2016.gada 5.janvāra lēmumu nolemts civillietu izskatīt tiesas sēdē, atbildētāju aicinot uz tiesas sēdi ar sludinājumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Civilprocesa likuma 54.^{1} panta otrā daļa noteic, ka ja prasītājam objektīvu iemeslu dēļ nav izdevies noskaidrot atbildētāja dzīvesvietu, kura nav Latvijā, tiesa pēc prasītāja motivēta lūguma var izmantot Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos vai Eiropas Savienības tiesību aktos paredzētās procedūras atbildētāja adreses noskaidrošanai.

Likuma "Par tiesu varu" 28.panta pirmā daļa noteic, ka tiesnesis izspriež lietu tik ātri, cik vien iespējams.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Tiesa atzīst, ka nav pamatots un noraidāms prasītājas lūgums par atbildētāja adreses noskaidrošanu saskaņā ar Civilprocesa likuma 54.^{1} panta otro daļu, jo, pirmkārt, nav pierādījumu tam, ka atbildētāja dzīvesvieta nav Latvijā, kas ir galvenais pamats atbildētāja dzīvesvietas noskaidrošanai saskaņā ar Civilprocesa likuma 54.^{1} panta otro daļu, otrkārt, tiesa ņem vērā to, ka atbildētāja dzīvesvietas noskaidrošana saskaņā ar Civilprocesa likuma 54.^{1} panta otro daļu ir laikietilpīgs process, kas nav bērna interesēs, līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājs aicināms uz tiesas sēdi ar sludinājumu laikraikstā "Latvijas Vēstnesis".

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, uz tiesas sēdi aicināts ar publikāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 59.panta pirmo daļu, 156.panta pirmo daļu, nolemj skatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītājas paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

No lietā esošās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka puses ir 2003.gada 7.augustā dzimušā /pers. C/ vecāki (lietas 8.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav ieradies uz tiesas sēdi, nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādīto, ka bērns atrodas prasītājas ikdienas aizgādībā.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 177.panta ceturtā daļa noteic, ka bērna uzturēšana nozīmē ēdiena, apģērba, mājokļa, veselības aprūpes nodrošināšanu, kā arī bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu, nodrošinot bērna garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Bērnu tiesību konvencijas 27.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta otrā daļa noteic, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas

nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmo daļu, bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet saskaņā ar minētā likuma 24.panta otro daļu, vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ņemot vērā minēto, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir piemērojami 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkta nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu **līdz 2016.gada 1.janvārim valstī noteiktā minimālā mēneša darba alga bija 360 EUR**, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas bija jānodrošina katram no vecākiem bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 108 EUR mēnesī.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „ Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu, ar 2016.gada 1.janvāri valstī noteiktā minimālā mēneša darba alga ir 370 EUR, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas ir jānodrošina katram no vecākiem bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai ir 111 EUR mēnesī.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja, par laika periodu no 2015.gada 27.novembra līdz 2015.gada 31.decembrim, par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi /pers. C/ uzturam 108 EUR apmērā, bet sākot no 2016.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadības sasniegšanai 111 EUR apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tiesa atzīst, ka bērna interesēs ir, lai uzturlīdzekļu maksājumi tiktu veikti līdz katra mēneša 5.datumam, kā to lūgusi prasītāja.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, iesniedzot tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no atbildētāja par labu valstij, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 199,83 EUR, kas aprēķināta Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta, 35.panta pirmās daļas 3.punktā paredzētajā kārtībā no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu (gada maksājumu summa 1332,20 EUR) kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu pusēm 9,21 EUR apmērā (tai skaitā izdevumi par publikācijas ievietošanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 1,42 EUR apmērā).

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta nosacījumus, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97., 193., 204.[1] un 250.[26] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

apmierināt pilnā apmērā /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna – /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 108 EUR (viens simts astoņi *euro*) mēnesī, sākot no 2015.gada 27.novembra līdz 2015.gada 31.decembrim, bet sākot no 2016.gada 1.janvāra 111 EUR (viens simts vienpadsmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Uzturlīdzekļu maksājumi veicami uz /pers. A/ norēķinu kontu AS "SEB banka" konta /konta Nr./, kods UNLALV2X.

Uzturlīdzekļu maksājumi veicami līdz katra mēneša 5.datumam.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 199,83 EUR (viens simts deviņdesmit deviņi *euro*, 83 centi), kas jāiemaksā:

Saņēmējs: Valsts kase, NMR 90000050138

Konta Nr.LV55TREL1060190911200

BIC kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē civillietā Nr.C24193915.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,21 EUR (deviņi *euro* un 21 cents), kas jāiemaksā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija

Konta Nr.LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316

Saņēmēja banka: Valsts kase

Kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C24193915.

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt, ka dokuments, kas apliecina valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā, jāiesniedz Ogres rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ Ž.Gaigale- Prudņikova